

การพัฒนาเกณฑ์การประเมินพฤติกรรมด้านทักษะที่ไม่ใช่เทคนิคของนักบินไทย

บทคัดย่อ

ของ

สิทธิเดช เหมืองสิน

เสนอต่อบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยนอร์ทกรุงเทพ เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา

ตามหลักสูตรปริญญาปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการ

สิงหาคม 2557

สิทธิเดช เหมืองสิน. (2557). การพัฒนาเกณฑ์การประเมินพฤติกรรมด้านทักษะที่ไม่ใช่เทคนิคของนักบินไทย. กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยนอร์ทกรุงเทพ. อาจารย์ที่ปรึกษา: รองศาสตราจารย์ ดร.พิศมัย จารุจิตติพันธ์.

การศึกษานี้มีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนาเกณฑ์การประเมินพฤติกรรมด้านทักษะที่ไม่ใช่เทคนิคของนักบินไทย มีการกำหนดวิธีวิจัยออกเป็น 2 ขั้นตอน คือ 1) ขั้นตอนการสร้างและพัฒนาเกณฑ์ แบ่งเป็น 2 ขั้นตอนย่อย ได้แก่ 1.1 กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ผู้เชี่ยวชาญซึ่งมีหน้าที่ในการประเมินสมรรถนะของนักบินในสายการบินของประเทศไทยและจิตแพทย์ประจำกองเวชศาสตร์การบิน จำนวน 13 คน ศึกษาด้วยเทคนิคเดลฟายเก็บข้อมูลโดยใช้แบบสอบถาม 3 รอบ และ 1.2 กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ นักบินผู้มีส่วนเกี่ยวข้องกับการประเมิน จำนวน 359 คน เก็บข้อมูลโดยใช้แบบสอบถาม ขั้นตอนที่ 2 ขั้นตอนการทดลองใช้และประเมินเกณฑ์ แบ่งเป็น 2 ขั้นตอนย่อย ได้แก่ 2.1 กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ นักบินผู้มีส่วนเกี่ยวข้องกับการประเมิน จำนวน 30 คน เก็บข้อมูลโดยทดลองประเมินตัวอย่างจากการสัมภาษณ์และใช้แบบสอบถาม และ 2.2 กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ นักบินผู้มีหน้าที่ประเมิน จำนวน 30 คน เก็บข้อมูลโดยจัดสัมมนาทดลองประเมินตัวอย่างจากวิดีโอและใช้แบบสอบถาม สถิติที่ใช้ คือ ค่าร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย (Mean) ค่ามัธยฐาน (Median) ค่าพิสัยระหว่างควอไทล์ (Interquartile Range) และค่าฐานนิยม (Mode)

ผลการศึกษาพบว่า เกณฑ์การประเมินพฤติกรรมด้านทักษะที่ไม่ใช่เทคนิคของนักบินไทย ประกอบด้วย 5 องค์ประกอบ แต่ละองค์ประกอบมีตัวบ่งชี้ 4 ตัวบ่งชี้ รวมเป็นจำนวน 20 ตัวบ่งชี้ และมีตัวอย่างพฤติกรรมที่มีความเหมาะสมและมีความเป็นไปได้ในการเก็บข้อมูล จำนวน 105 ตัวอย่าง องค์ประกอบเกณฑ์การประเมินพฤติกรรมด้านทักษะที่ไม่ใช่เทคนิคของนักบินไทย ได้แก่ องค์ประกอบที่ 1 การทำงานร่วมกัน องค์ประกอบที่ 2 ภาวะผู้นำและทักษะการจัดการ องค์ประกอบที่ 3 การตระหนักรู้ในสถานการณ์ องค์ประกอบที่ 4 การตัดสินใจและการแก้ปัญหา และองค์ประกอบที่ 5 การสื่อสาร

คำสำคัญ: เกณฑ์ พฤติกรรม เกณฑ์การประเมินพฤติกรรม ทักษะที่ไม่ใช่เทคนิค นักบินไทย

A DEVELOPMENT OF BEHAVIORAL CRITERIA FOR THAI PILOTS'
NON-TECHNICAL SKILLS ASSESSMENT

AN ABSTRACT

BY

SITTHIDEJ MUANGSIN

Presented in Partial Fulfillment of the Requirements
for the Doctor of Philosophy Program in Management
at North Bangkok University

August 2014

Sitthidej Muangsin. (2014). A Development of Behavioral Criteria for Thai Pilots' Non-technical Skills Assessment. Bangkok: Graduate School, North Bangkok University. Advisor: Associate Professor Dr.Pisamai Jarujittipant.

The objective of this study was to develop the behavioral criteria for Thai pilots' non-technical skills assessment. The research methodology was divided into two stages with four steps. The first stage, first and second step, was to create the criteria and the second stage, third and fourth step, was to assess the developed criteria. The first step, samples were 13 psychiatrists and professional pilots who were responsible for the airline pilots behavioral assessment. Data were collected three times with Delphi technique. The second step, samples were 359 pilots who were concerning with the behavioral assessment. Data were collected by questionnaires. The third step, samples were 30 pilots who were involved in the behavioral assessment. Data were collected by trial assess of predefined scenario (interviews) and questionnaires. The fourth step, samples were 30 evaluators who were involved in the behavioral assessment. Data were collected by seminar and trial assesses of predefined scenario (video) and questionnaires. The statistics applied to analyze the data composed of percentage, mean, median, interquartile range, and mode.

The results showed that the behavioral criteria for Thai pilots' non-technical skills assessment consists of 5 categories. Each category consists of four indicators which made a total of 20 indicators. There were 105 samples of behaviors that were appropriate and had the possibility to collect the data. The five categories of behavioral criteria for Thai pilots' non-technical skills assessment were as following: 1) co-operation, 2) leadership and managerial skills, 3) situational awareness, 4) decision making and problem-solving, and 5) communication.

Keywords: Criteria, Behavioral Assessment, Non-technical Skills, Thai Pilots